

167

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

167

Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti

(Navazuje na sněmovní tisk č. 989
z 6. volebního období PS PČR)

Lhůta pro projednání Senátem
uplyne 15. září 2013

2013

ZÁKON

ze dne 2013

o statusu veřejné prospěšnosti

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmínky, za kterých má veřejně prospěšná právnická osoba (dále jen „právnická osoba“) právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti (dále jen „status“) do veřejného rejstříku, práva a povinnosti právnické osoby se statutem a některé otázky spojené s odnětím statusu.

(2) Status nelze zapsat právnické osobě veřejného práva.

§ 2

Podmínky pro rozhodnutí soudu o právu na zápis statusu

(1) Právo na zápis statusu má právnická osoba naplňující znaky veřejné prospěšnosti, která

- a) v zakladatelském právním jednání určí, že
 1. předmětem hlavní činnosti je veřejně prospěšná činnost,
 2. právnická osoba vyplatí společníkovi, jehož účast na právnické osobě zaniká, jako jeho vypořádací podíl nejvýše peněžní vyjádření hodnoty předmětu jeho vkladu do základního kapitálu v době jeho splacení,
 3. výše podílu na likvidačním zůstatku je nejvýše peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu v době jeho splacení a zbylý likvidační zůstatek nabídne likvidátor právnické osobě se statutem s obdobným účelem,
 4. se zřizuje kontrolní orgán právnické osoby; to platí i pro pobočný spolek a právnickou osobu založenou registrovanou církví a náboženskou společností a evidovanou podle zákona upravujícího právní poměry církví a náboženských společností (dále jen „osoba založená církví a náboženskou společností“), má-li být zapsán status pobočnému spolku nebo osobě založené církví a náboženskou společností samostatně a hlavní spolek nebo církev a náboženská společnost status nemá,
- b) vykonává podnikatelskou činnost pouze jako vedlejší činnost výlučně pro podporu své hlavní činnosti; to neplatí pro sociální družstvo podle jiného právního předpisu,
- c) nerozděluje zisk po zdanění osobě, která je jejím zakladatelem, společníkem nebo členem, členem jejího orgánu nebo jejím zaměstnancem, ani osobě jim blízké, ledaže se jedná o nadaci se smíšeným účelem; nadace se smíšeným účelem může rozdělit nejvýše třetinu zisku po zdanění osobám a způsobem určeným v zakladatelském právním jednání,
- d) předloží listiny dle § 9 odst. 1 písm. a) až d) alespoň za 2 účetní období předcházející dni podání návrhu na rozhodnutí o právu na zápis statusu,
- e) má vypořádány vztahy s veřejnými rozpočty a která nemá evidován nedoplatek u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky, nedoplatek

na pojistném a na penále na všeobecné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

(2) Právo na zápis statusu má pouze právnická osoba, které nebyl v posledních 5 letech status odňat.

(3) Podá-li právnická osoba návrh na rozhodnutí o právu na zápis statusu do 1 roku od svého vzniku, namísto listin uvedených v odstavci 1 písm. d) předloží

- a) předpokládané zdroje svých příjmů a předpokládaný způsob jejich použití na veřejně prospěšnou činnost nebo další rozvoj právnické osoby,
- b) předpokládané náklady na vlastní správu a mzdy včetně předpokládaného počtu zaměstnanců a dobrovolníků,
- c) předpokládanou souhrnnou sumu 3 nejvyšších ročních příjmů členů voleného orgánu, zaměstnanců nebo dobrovolníků v souvislosti s působením v právnické osobě.

§ 3

Bezúhonnost

(1) Za bezúhonnou se nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, trestný čin hospodářský nebo trestný čin proti majetku, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(2) Za účelem doložení bezúhonnosti si soud vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Za účelem doložení bezúhonnosti osoby podle odstavce 1, která je cizincem nebo zahraniční právnickou osobou, předloží právnická osoba výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný cizím státem,

- a) jehož je fyzická osoba občanem, jakož i cizím státem, ve kterém se fyzická osoba v posledních 3 letech nepřetržitě zdržovala po dobu delší než 6 měsíců,
- b) v němž má nebo v posledních 3 letech měla právnická osoba sídlo, jakož i cizím státem, ve kterém právnická osoba má nebo v posledních 3 letech měla organizační složku podniku, pokud právní řád tohoto státu upravuje trestní odpovědnost právnických osob.

Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

(4) Nevydává-li cizí stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nebo existují-li právní nebo jiné překážky pro předložení výpisu z evidence trestů, předloží právnická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti

- a) fyzické osoby učiněné před notářem nebo orgánem státu podle odstavce 3 písm. a),
 - b) právnické osoby učiněné před notářem nebo orgánem státu podle odstavce 3 písm. b).
- Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

§ 4

Neslučitelnost funkcí

Členem kontrolního orgánu právnické osoby nesmí být osoba, která je

- a) členem statutárního orgánu nebo likvidátorem této právnické osoby,

- b) osobou blízkou k členovi statutárního orgánu této právnické osoby, nebo
- c) v pracovním nebo obdobném poměru vůči této právnické osobě; má-li však právnická osoba více než 50 zaměstnanců, může být třetina členů kontrolního orgánu v pracovním nebo obdobném poměru vůči této právnické osobě, pokud byla zvolena zaměstnanci.

§ 5

Veřejně prospěšná činnost

Veřejně prospěšnou činností se rozumí zejména

- a) rozvojová spolupráce a humanitární pomoc,
- b) charitativní činnost,
- c) komunitní nebo lokální rozvoj,
- d) odstraňování diskriminace založené zejména na rozdílech rasy, etnika, pohlaví, náboženství či na základě zdravotního postižení,
- e) ochrana dětí a mládeže nebo práce s nimi,
- f) ochrana kulturního dědictví a péče o ně,
- g) ochrana občanských a lidských práv a národnostních menšin,
- h) ochrana ohrožených nebo zraněných živočichů a jiných biologických druhů a péče o ně,
- i) ochrana spotřebitele,
- j) ochrana zdraví a poskytování zdravotních služeb,
- k) ochrana životního prostředí,
- l) péče o kultivaci mezilidských vztahů,
- m) podpora nebo ochrana osob se zdravotním postižením a znevýhodněných osob,
- n) podpora rodiny,
- o) pomoc při přírodních a jiných katastrofách a podobných událostech a při jejich předcházení,
- p) pomoc cizincům v České republice,
- q) poskytování příspěvků na veřejně prospěšnou činnost,
- r) prevence kriminality a sociálně patologických jevů,
- s) provozování sportu,
- t) rozvoj demokracie a posilování právního státu,
- u) sociální, kulturní a hospodářský rozvoj,
- v) sociální služby,
- w) úsilí směřující k odstranění chudoby,
- x) věda, vývoj a výzkum,
- y) veřejné kulturní služby,
- z) vyznávání náboženské víry a poskytování duchovní pomoci, nebo
- za) vzdělávání, školení a osvěta,
- zb) činnost odborových organizací a organizací zaměstnavatelů.

§ 6

Zápis statusu

Podkladem pro zápis statusu do veřejného rejstříku je rozhodnutí soudu o právu na zápis statusu právnické osobě do veřejného rejstříku, která doloží soudu splnění podmínek podle § 2 až 4. Status zapíše na návrh právnické osoby do veřejného rejstříku ten, kdo vede veřejný rejstřík, do něhož je právnická osoba zapsána.

Práva a povinnosti právnické osoby se statutem

§ 7

Nadace se statutem může být svěřenským správcem svěřenského fondu, souvisí-li účel svěřenského fondu s hlavní činností nadace.

§ 8

Právnická osoba se statutem člení odděleně náklady a výnosy nebo příjmy a výdaje spojené s veřejně prospěšnou činností podle § 5 a ostatní činností, a dále se svojí správou, popřípadě s provozem obchodního závodu. Tyto údaje uvede ve své výroční zprávě.

§ 9

(1) Právnická osoba se statutem uloží do sbírky listin veřejného rejstříku také výroční zprávu za každé uplynulé účetní období, která obsahuje

- a) účetní závěrku nebo v případě účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví výkaz o majetku a závazcích a příjmech a výdajích,
- b) přehled o všech zdrojích příjmů právnické osoby a jejich použití na veřejně prospěšnou činnost nebo svůj další rozvoj,
- c) přehled nákladů na vlastní správu a mzdy včetně počtu zaměstnanců a dobrovolníků k poslednímu dni uplynulého účetního období,
- d) souhrnnou sumu 3 nejvyšších ročních příjmů členů voleného orgánu, zaměstnanců nebo dobrovolníků za uplynulé účetní období obdržených v souvislosti s působením v právnické osobě,
- e) další skutečnosti požadované jiným právním předpisem.

(2) Přesahuje-li výše obratu právnické osoby se statutem v uplynulém účetním období 5 milionů Kč, podléhá účetní závěrka vždy ověření auditorem.

(3) Právnická osoba uloží výroční zprávu podle odstavce 1 do sbírky listin veřejného rejstříku do 30 dnů od jejího schválení příslušným orgánem, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období.

§ 10

(1) Hlavní spolek se statutem uvede ve své výroční zprávě údaje podle § 8 také za všechny své pobočné spolky se statutem a uloží za ně do sbírky listin veřejného rejstříku dokumenty podle § 9 odst. 1 písm. a); to platí obdobně pro církve a náboženské společnosti.

(2) Pobočný spolek se statutem nebo osoba založená církví a náboženskou společností se statutem splní povinnost podle § 9 odst. 1 písm. b) až d) zveřejněním těchto údajů ve výroční zprávě hlavního spolku nebo církve a náboženské společnosti.

§ 11

Následky porušení povinností

(1) Přestane-li právnická osoba se statusem splňovat některou z podmínek spojených s právem na zápis statusu do veřejného rejstříku nebo poruší-li některou z povinností podle tohoto zákona, vyzve ji ten, kdo vede veřejný rejstřík, aby nedostatek v přiměřené lhůtě odstranila.

(2) Neodstraní-li právnická osoba se statusem nedostatek podle odstavce 1 ani v přiměřené lhůtě, může to být důvodem pro odnětí statusu. Ten, kdo veřejný rejstřík vede, vyrozumí o této skutečnosti soud.

§ 12

Zvláštní ustanovení o pobočném spolku a osobě založené církví a náboženskou společností

(1) Soud může rozhodnout o právu na zápis statusu nebo odejmout status pobočnému spolku nebo osobě založené církví a náboženskou společností bez ohledu na status hlavního spolku nebo církve a náboženské společnosti. Pobočný spolek nebo osoba založená církví a náboženskou společností se může statusu také vzdát. Ve věcech statusu pobočného spolku nebo osoby založené církví a náboženskou společností jedná hlavní spolek nebo církev a náboženská společnost.

(2) Přestane-li pobočný spolek se statusem nebo osoba založená církví a náboženskou společností se statusem splňovat některou z podmínek spojených s právem na zápis statusu do veřejného rejstříku nebo některou z povinností podle tohoto zákona, vyzve je ten, kdo vede veřejný rejstřík, aby nedostatek v přiměřené lhůtě odstranil, a vyrozumí o této skutečnosti hlavní spolek nebo církev a náboženskou společnost.

(3) Neodstraní-li pobočný spolek se statusem nebo osoba založená církví a náboženskou společností se statusem nedostatek podle odstavce 2 ani v přiměřené lhůtě, může to být důvodem pro odnětí statusu. Ten, kdo veřejný rejstřík vede, vyrozumí o této skutečnosti soud.

Zahájení řízení o odnětí statusu a následky výmazu statusu

§ 13

Zahájení řízení o odnětí statusu zapíše do veřejného rejstříku, do něhož je právnická osoba zapsána, ten, kdo veřejný rejstřík vede.

§ 14

(1) Zahájí-li soud řízení o odnětí statusu bez návrhu, výhody spojené se statusem se pozastavují do rozhodnutí ve věci samé.

(2) Zahájí-li se řízení na návrh, může o pozastavení výhod spojených se statusem rozhodnout na návrh soud, je-li to ve veřejném zájmu.

§ 15

(1) Výmazem statusu z veřejného rejstříku zanikají všechna práva a povinnosti s ním spojené s výjimkou povinností stanovených v § 2 odst. 1 písm. a) bodech 2 a 3.

(2) Výmazem statusu hlavnímu spolku se vymaže status i všem jeho pobočným spolkům; to platí obdobně pro církev a náboženské společnosti a osoby založené církví a náboženskou společností.

§ 16

Náhrada újmy za neoprávněný návrh

(1) Právnická osoba má proti navrhovateli právo na náhradu také nemajetkové újmy, která jí vznikla v souvislosti s nedůvodným zahájením řízení o odnětí statusu.

(2) Žalobu na náhradu újmy musí právnická osoba podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy jí bylo doručeno pravomocné rozhodnutí, na základě kterého nebude status odňat, jinak se k takto uplatněnému právu nepřihlíží.

§ 17

Společné ustanovení

(1) Dojde-li k přeměně právnické osoby se statutem, přechází status na nástupnickou právnickou osobu.

(2) Nově vzniklá nástupnická právnická osoba doloží splnění podmínek spojených s právem na zápis statusu do 2 měsíců ode dne jejího vzniku. Ustanovení § 2 odst. 3 se použije přiměřeně.

§ 18

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014.